

החוג לניהול / Dept. of Management

תואר ראשון

החוג לניהול

01-1106-1221 - יסודות המשפט העסקי

Introduction to Business Law

דרישות קדם: אין

סמסטר א' – תשפ"א

פרטי הקבוצות בקורס

קבוצה	יום בשבוע	שעה	תאריך בחינה	מרצה	דואר אלקטרוני
01	ד'	16:00-19:00	כמפורט בלוח הבחינות	עו"ד שמואל קרייניק	samuelc@post.tau.ac.il

שעת קבלה – בתיאום מראש.

עוזר הוראה: אהוד אפרים, דוא"ל: ehud.ephraim@gmail.com

היקף הלימודים

3 ש"ס = 6 ECTS

2 ECTS = 1 ש"ס – European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), ערך הניקוד של הקורס במוסדות להשכלה גבוהה בעולם שהינם חלק מ"תהליך בולוניה".

תיאור הקורס

הקורס מפגיש את הסטודנטים לראשונה בצורה סדורה עם עולם המשפט. בקורס תוצג לסטודנטים מערכת המשפט ומערכת בתי המשפט, ומטרתו המרכזית תהיה הקניית ידע בסיסי בתחומי יסוד של עולם המשפט - משפט חוקתי, משפט פלילי, דיני נזיקין, דיני חוזים, דיני קניין, דיני תחרות ודיני תאגידים. במהלך הקורס נדון בהסדרים החקיקתיים – כלומר סעיפי החוק הרלוונטיים, וכן הלכות מרכזיות בכל תחום (כלומר פסקי דין עקרוניים). נדון גם בעקרונות יסוד של השיטה המשפטית ובדוקטרינות משפטיות שונות. יינתן דגש על ניתוח כלכלי של המשפט.

תפוקות למידה

עם סיום הקורס בהצלחה יוכלו הסטודנטים:

1. להכיר ולהבין את תחומי המשפט השונים, ובכלל זה את המקורות עליהם הם נשענים, את השפה המשפטית והמונחים המשמשים בכל תחום, וכן את ההלכות העדכניות המרכזיות.

2. לפתח חשיבה ביקורתית ולהשתמש במיומנויות ובכלים התיאורטיים שנלמדו בקורס גם בקורסים אחרים בתחומים אחרים, ובחיים המקצועיים.

הערכת הסטודנט בקורס והרכב הציון

אחוז	מטלה	תאריך	הערות
90%	בחינה בית מסכמת	כמפורט בלוח הבחינות	קובץ בחינות ופתרונות לדוגמא משנים קודמות יפורסם באתר הקורס לקראת סוף הסמסטר.
10%	עבודה בכתב	יפורסם בהמשך	במהלך הסמסטר תינתן עבודה יחידה. העבודה הינה חובה. נוסח העבודה וכן הנחיות לגבי צורת הגשת העבודה יימסרו במהלך הסמסטר. יש להגיש את העבודה ביחידים. היוועצות מותרת כל עוד אינה פוגעת באופייה העצמי של העבודה. יש להגיש את העבודה עד למועד (תאריך ושעה) שייקבע. עבודה אשר תוגש באיחור לא תיבדק ותיחשב כלא-הוגשה, על כל המשתמע מכך. תלמידים אשר מסיבה מוצדקת לכאורה נבצר מהם להגיש את העבודה בזמן, יפנו למרצה בבקשת אישור מראש לקבלת דחייה. בקשה אשר תוגש לאחר המועד להגשת העבודה, מכל סיבה שהיא, לא תתקבל.

* עפ"י תקנון האוניברסיטה תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים (סעיף 5).

* מתכונת הבחינה המסכמת עשויה להשתנות בהתאם לנסיבות.

* תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למוזכרות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה).

פירוט המטלות בקורס

1. קריאת החומר הביבליוגרפי לפני כל שיעור (חומר הקריאה נמצא באתר הקורס), ונוכחות (רצוי פעילה) בשיעורים.
2. לפני כל שיעור, ובאופן שוטף, יש להתעדכן באתר הקורס.
3. בחינה בית מסכמת – 90% מהציון הסופי.
4. עבודה בכתב – 10% מהציון הסופי.
5. תנאי למעבר הקורס הינו ציון עובר (60) בבחינה.

כל אי עמידה במטלות הקורס מחייבת הודעה מראש (בדוא"ל) למרצה

מדיניות שמירה על טווח ציונים

בחוג לניהול מונהגת מדיניות שמירה על טווח ציונים. מדיניות זו מתייחסת לממוצע הציונים הסופיים בקורס. מידע בנושא זה מתפרסם בהרחבה באתר החוג לניהול, בסעיף ציונים בתקנון.

הערכת הקורס ע"י הסטודנטים

בסיומו של הקורס הסטודנטים ישתתפו בסקר הוראה על מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי הסטודנטים והאוניברסיטה.

אתר הקורס

- אתר הקורס הינו המקום המרכזי בו יימסרו הודעות לסטודנטים, לפיכך מומלץ להתעדכן בו מדי שבוע, לפני ואחרי השיעור, וכן בתום הסמסטר.
- חומר הקריאה ומצגות השיעורים יפורסמו באתר הקורס.
- כאשר חומר הקריאה כולל חלקים מפסק דין, מצורף כקריאת רשות גם הנוסח המלא של פסק הדין.

תכנית הקורס *

- לתשומת לבכם - בכיתה יידונו גם נושאים (ובפרט דוגמאות) שאינם מופיעים בשקפים ו/או בסילבוס. כל אלו הינם חלק בלתי נפרד מחומר הקורס.
- בסוף הסמסטר יש להתעדכן באתר הקורס, אשר בו יפורסמו חומרי הקריאה המעודכנים לפי קצב ההתקדמות בכיתה.

שיעור	נושאים	קריאת חובה
1-2	משפט חוקתי: א. מבוא – מערכת המשפט ב. זכויות חוקתיות ג. חוקי היסוד ופסקת ההגבלה ד. הביקורת השיפוטית של בג"ץ על הכנסת	חוק יסוד: חופש העיסוק. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. בג"ץ 73/53 חברת קול העם נ' שר הפנים , פ"ד ז (2), 871. בג"צ 606/93 קידום נ' רשות השידור , פ"ד מח (2) 1, עמ' 8 (עובדות), 10-12 (הביטוי המסחרי), 15-16 (פגיעה ברגשות הציבור), 24-29 (פגיעה בטעם הטוב). בג"צ 1715/97 לשכת מנהלי ההשקעות בישראל נ' שר האוצר , פ"ד נא(4), 367.
3	דיני נזיקין: א. מבוא – עוולות מסגרת ועוולות פרטיקולריות ב. עוולת הרשלנות - חובת זהירות והתרשלות ג. רשלנות – נזק כלכלי	פקודת הנזיקין [נוסח חדש]- ס' 35, 36. חוק איסור לשון הרע, תשכ"א-1965. חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981. חוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999. ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש , פ"ד לז(1) 113, עמ' 122 (עובדות), 122-134 (חובת זהירות).
4	דיני נזיקין: ה. התיאורמה של קוז, ועלויות עסקה ו. אחריות למוצרים פגומים	סעיף 44 לפקודת הנזיקין. חוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ם-1980. ע"א 166/88 פניציה בע"מ נ' עמר , פ"ד מה(2) 457, עמ' 459-462 (עובדות והליכים קודמים), 462-463 (זהות היצרן), 464-466 (הגנות).
5	דיני עונשין: א. מבוא, עקרונות המשפט הפלילי ב. המעשה הפלילי (Actus Reus) ג. המחשבה הפלילית – (Mens Rea) ד. סיבתיות ועקרון הבו-זמניות (הסימולטניות) ה. "עצימת עיניים"	חוק העונשין – ס' 18. חוק העונשין – ס' 19, 20, 90א. סעיפים לדוגמא מתוך חוק העונשין ינתחו בכיתה. ע"פ 228/87 כרמי נ' מדינת ישראל , פ"ד מב(1) 332. ע"פ 334/74 ג'מאמעה נ' מ"י , פ"ד כט(2) 29.

<p>1. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973.</p> <p>2. חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970.</p> <p>3. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.</p> <p>4. ע"א 294/91 חברה קדישא גחש"א נ' קסטנבאום, פ"ד מו(2) 464, 476-א478, 516-ג524, 529-ד538.</p>	<p>חוזים:</p> <p>א. מבוא</p> <p>ב. חופש החוזים כזכות יסוד ומגבלותיו</p>	<p>6</p>
<p>1. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ס' 12.</p> <p>2. ד"נ 7/81 פנידר נ' קסטרו, פ"ד לז (4) 673.</p> <p>3. ע"א 6370/00 קל בנין בע"מ נ' ע.ר.מ., פ"ד נו (3) 289.</p> <p>4. ע"א 579/83 זונשטיין נ' גבסו, פ"ד מב(2) 278, 283-ה293-א.</p> <p>5. ע"א 144/87 מדינת ישראל נ' אינג' פבר חברה לבנין ואח', פ"ד מד(3) 769</p>	<p>ג. מו"מ לקראת כריתתו של חוזה</p>	
<p>1. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ס' 11-1, 60.</p> <p>2. ע"א 290/80 ש.ג.מ. חניונים בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(2) 633, 635-ז637, 638-ה639.</p> <p>3. ע"א 5332/03 רמות ארזים חברה להשקעות ובנין נ' שירן, פ"ד נט (1) 931, 933-934, 940-942.</p> <p>4.</p>	<p>ד. כריתת חוזה: ההצעה</p> <p>ה. כריתת חוזה: הקיבול</p>	<p>7</p>
<p>1. חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 – ס' 1, 3, 5, 9-13, 78-81, 92-96.</p> <p>2. חוק המיטלטלין, תשל"א-1971 – ס' 12.</p> <p>3. חוק המכר, תשכ"ח-1968 – ס' 34.</p> <p>דנ"א 2568/97 כנען נ' ממשלת ארצות הברית, פ"ד מז(2) 632.</p>	<p>דיני קניין:</p> <p>א. מבוא לדיני קניין</p> <p>ב. רשימת הזכויות הקנייניות</p> <p>ג. תקנת השוק במיטלטלין ובמקרקעין</p>	<p>8</p>
<p>1. חוק השליחות, תשכ"ה-1965 – ס' 1, 2, 14, 17.</p> <p>2. חוק החברות, תשנ"ט-1999 – ס' 1-6, 8-11 (ייסוד החברה), 15-19, 25-29, 32 (תקנון החברה), 33-34 (הון רשום), 35 (הגבלת אחריות), 46-47 (אורגנים), 171-175 (דוחות כספיים), 176-182 (בעל מניה ותעודת מניה), 285-287 (חופש הגיוון ושינוי הון מניות רשום), 293 (עבירות מניות), 306 (חלוקת דיבידנד), 314 (מיזוג).</p> <p>3. פקודת השותפויות [נוסח חדש], תשל"ה-1975 – ס' 1-6, 14, 18, 20-27, 29-45, 50-51, 56-58, 61, 63, 66-67.</p> <p>4. פקודת האגודות השיתופיות.</p> <p>5. חוק העמותות, תש"ם-1980.</p> <p>6. פקודת החברות, סעיף 319 (פירוק מרצון).</p> <p>7. ע"א 127/63 אחוזת רחמים נגד קריסטל, פ"ד יז(3) 1929.</p> <p>8. Lee v Lee's Air Farming Ltd.</p>	<p>דיני תאגידים:</p> <p>א. מבוא לדיני החברות בישראל (מושגי יסוד):</p> <p>התאגיד כישות כלכלית, סוגי תאגידים ומשמעות ההתאגדות</p> <p>ב. מאפייניה המרכזיים של החברה: האישיות המשפטית הנפרדת של החברה ועיקרון האחריות המוגבלת</p>	<p>9</p>

<p>חוק החברות, תשנ"ט-1999 – ס' 46-47, 146-170, 252-257. פקודת הנזיקין [נוסח חדש]- ס' 35-36. חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 – ס' 46ב - 46ג. חוק השקעות משותפות בנאמנות, תשנ"ד – 1994, ס' 77. ע"א 667/76 גליקמן בע"מ נ' ברקאי חברה להשקעות בע"מ, פ"ד לב(2) 281</p>	<p>דיני תאגידים: ג. אחריות אישית והרמת מסך ד. תכלית החברה ה. זכויות בעלי מניות: זכויות כלליות, הסעד במקרה קיפוח</p>	<p>10</p>
<p>חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 – ס' 1-3, 15-23, 31-35, 46ב.</p>	<p>דיני תאגידים וניירות ערך: א. מבוא לדיני ניירות ערך: השוק הראשוני והשוק המשני רגולציה של ניירות ערך ב. ההצעה לציבור של ניירות ערך: הכלל והחריגים התשקיף, תוכנו וחובת הגילוי אחריות אזרחית לתשקיף</p>	<p>11</p>
<p>חוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 ע"פ 5823/14 שופרסל נגד מ"י (פ"ד מיום 10.8.15, טרם פורסם). דנ"א 4465/98 טבעול (1983) בע"מ נ' שף הים (1994) בע"מ, תקדין-עליון, 2001 (3) 321.</p>	<p>דיני תחרות: א. מבוא והגדרת השוק ב. הסדרים כובלים <u>אם הזמן יתיר:</u> ג. מיזוג בין חברות ד. מונופולין וקבוצות ריכוז</p>	<p>12</p>
	<p>שיעור מסכם ופתרון בחינה לדוגמא</p>	<p>13</p>

*התכנית הינה בסיס וייתכנו שינויים.

קריאת רשות

ספרות עזר:

1. א' רובינשטיין וב' מדינה, המשפט החוקתי של מדינת ישראל (שוקן, מהדורה 6, תשס"ה).
2. י' לוי, א' לדרמן, עיקרים באחריות פלילית (תשמ"א).
3. גבריאלה שלו, דיני חוזים כרכים א'-ג', האוניברסיטה הפתוחה (2000-2008).
4. הדרה בר-מור, דיני תאגידים כרכים א'-ד', האוניברסיטה הפתוחה (2007-2009).
5. יוסף גרוס, חוק החברות החדש, הוצאת תאגידים, מהדורה רביעית (2007).
6. אריאל פורת, נזיקין כרך א', הוצאת נבו (2013).